

1 Ko o. f. v. Men det ærede Medlem brugte ikke alene dette stærke Udtryk, at man vilde udstøde disse Folk, men han sagde ligefrem, at Loven var ubillig. Det var ubilligt at give en Lov om en Kreditforening, hvor kun de Smaa kunde komme ind og ikke de Større. Men jeg vil vende det om og sige til det ærede Medlem, at saa er Loven om de bestaaende Kreditforeninger ogsaa ubillig, fordi den ikke tager dem med til den modsatte Side fra neden af. Ubilligheden balancerer. De jydskt Eiendomsbesidderes Kreditforening vil Ingen tage med mindre Laan end 1,200 Kr. Der kan man ligesaa godt sige, at det er i høieste Grad ubilligt, og at det er ubilligt, at den ikke vil tage de lavere Staaende med 1 Ko med, affurat ligesom det ærede Medlem sagde, at denne Lov var ubillig, fordi den ikke vilde gaa op til dem med 2 til 3 Køer. Det ærede Medlem tilspøede, at de med 2—3 Køer vare dog de personlig vederhæftigste. Jeg veed ikke, hvorfor en Mand med 2—3 Køer er mere personlig vederhæftig end en Mand med 1 Ko. Menningen er dog den, at Vederhæftigheden skulle vi søge i Eiendommen og ikke i Personerne.

Jeg skal, som sagt, udtale mig saa kort som mulig og skal derfor gaa til den sidste Afdeling af det ærede Medlems Foredrag, nemlig Spørgsmaalet om Laanenes Billighed. Det ærede Medlem kunde ikke blive flog paa, hvor høi Rentemuligvis vilde blive af Foreningens Forskrivninger efter § 2. Jeg synes dog, at det ligger meget nær at antage, at, naar Statens Garanti er 4 pCt., maa Forskrivningerne ogsaa komme til at lyde paa 4 pCt.; men det er nu mindre væsentligt. Det, som det ærede Medlem egentlig opholdt sig over, var de store Udgifter, som ville følge af Administrationen, og det ærede Medlem fremkom da med en Beregning, som var udarbejdet af Hovedet paa et af Landets større Pengeinstituter. Jeg beklager, at jeg ikke har et gammelt Afskrift af Udkastet til Betænkningen med, saa havde jeg kunnet svare det ærede Medlem; thi det er en Beregning — det bliver jeg nødt til at sige her —, som har foreligget i Udvalget under dets Forhandlinger, men som ikke er optaget i Betænkningen, formentlig, antager jeg, fordi man ikke fandt den tilstrækkelig begrundet. Men da det ærede Medlem har taget dette Spørgsmaal op, maa det ogsaa være mig tilladt at sige et Par Ord derom. Beregningen gaar ud paa at paavise for forskjellige af de bestaaende Pengeinstituter, hvor store Gjennemsnitstudgifterne ere for hvert Laan. Jeg erindrer, da jeg saa paa dette, at der var den Kuriositet, at, naar man tog de 3 første af disse Pengeinstituter og tog Gjennemsnittet deraf i Forbindelse med Gjennemsnittet af Laanenes Størrelse, fremkom der den Mærkelighed, at jo mindre Laanene

vare, des mindre vare ogsaa forholdsvis Gjennemsnitstudgifterne til Laanene, men i ethvert som helst Tilfælde ere sige Beregninger aldeles uholdbare. Man maa huske paa, at der er mange Faktorer, der maa tages med i Betragtning, og navnlig vil jeg sige, at, naar her er Spørgsmaal om Udgifternes Størrelse navnlig lige overfor Bestyrelse og Repræsentanter, er det ærede Medlem vistnok ikke uvidende om, at vi have Pengeinstituter her — jeg vil nævne et af dem, som det ærede Medlem har paaberaabt sig — som f. Ex. Landmandsbanken, der, saavidt mig bekiend, udbetaler store Lantiemer paa 5—6,000 Kr. til hver af Bestyrelsesmedlemmerne. Saadant Noget er der ikke Tale om her. Altsaa kan man sagtens sige, at man faar det op til 16 Kr. pr. Laan i aarlig Udgift; det er meget rigtigt. Men naar Forretningen gaar godt, og Institutterne have Naad til det, skulle de ogsaa betale deres Bestyrere honorabelt. Vi kunne imidlertid ikke sammenligne Pengeinstituter af disse store Dimensioner med en begyndende Kreditforening for smaa Landeieendomsbesiddere. Altsaa, den hele Beregning derover falder sammen. Jeg kan, som sagt, ikke komme nærmere ind paa den, fordi jeg ikke har den ved Haanden, men naar det ærede Medlem kom til det Resultat, at Administrationsomkostningerne vilde blive 3 eller 3³/₄ pCt. om Aaret for en Eiendom, saa er det saa aldeles urimeligt, at det modbeviser sig selv. I den Beregning, det ærede Medlem har liggende for sig, er den høieste Procent for Administrationsomkostninger 0,35 eller noget Linnende, det er langt fra en halv Procent ved de dyreste. Jeg tror altsaa ikke, man behøver at være en stor Regnemester for at sige, at, naar man tror, at dette skulde blive 6 à 7 Gange saameget, gaar man ud fra et forkert Grundlag. — Jeg kan, som sagt, kun beklage, at det ærede Medlems Bemærkninger ere komne saa sild. Havde vi haat dem til 1ste eller 2den Behandling, skulde jeg bedre have inødegaaet det ærede Medlem; men paa Sagens nuværende Standpunkt kan jeg indskrænke mig til det, jeg har sagt her, og anbefale Lovens Vedtagelse.

Formanden: Den tredie Landssthingsmand for 8de Kreds (Breinholt), som jeg nu er i Begreb med at give Ordet, begjærede det, da en Ytring faldt fra den ærede Ordfører om, at en af de Betragtninger, der tidligere vare ansøgte, let kunde være stiftet til at sætte ondt Blod, som det kaldes. Jeg vil bede det ærede Medlem være opmærksom paa, at Et er, at en Ytring kunde være stiftet til ude i Verden at sætte ondt Blod, men noget ganske Andet er, at Fremførelsen her i Salen tilfigter noget Saadant. Det laa ikke i den ærede Ordførers Ord og vilde selvfølgelig